

Islamic Republic of Afghanistan Independent Election Commission

لایحه تفتیش، بازشماری و ابطال آرای

انتخابات ریاست جمهوری

مبني

ماده اول:

این لایحه به اساس ماده (۱۰۸) و فقره ۴ ماده ۸۶ قانون انتخابات و با در نظر داشت احکام مندرج مواد ۱۹، ۸۳، ۸۶، ۸۷، ۹۳ و ۹۴ قانون انتخابات، از جانب کمیسیون مستقل انتخابات (بعد از این کمیسیون) تصویب گردیده است.

هدف

ماده دوم:

این لایحه امور مربوط به قرنطین صندوق‌های رای، تفتیش، بازشماری و ابطال آراء را در انتخابات ریاست جمهوری تنظیم می‌نماید.

قرنطین

ماده سوم:

۱. قرنطین خارج ساختن مؤقت آراء، آرای الکترونیکی، فورمه نتایج یا صندوق های مشکوک از روند شمارش الی بررسی مجدد و اتخاذ تصمیم کمیسیون و یا کمیسیون شکایات انتخاباتی است.
۲. کمیسیون در صورت موجوبیت شکایت موجه یا علائم مشهود مبني بر ارتکاب تخلف یا جرم در رابطه به صندوق های حاوی رأی، صندوق های مذکور و سایر اجزای مندرج فقره (۱) این ماده را قرنطین می‌نماید.
۳. در صورت موجودیت اسناد و مدارک موثق و یا بروز حالات مندرج لایحه و طرز العمل «جمع بندی نتایج انتخابات»، کمیسیون میتواند فورمه‌های نتایج مربوطه را قرنطین نموده و اسناد مرتبط و یا صندوق حاوی آرای آن را مطابق احکام قانون، لایحه و طرز العمل مورد بررسی قرار دهد.
۴. کمیسیون، صندوق های قرنطین شده را در حضور ناظرین، شاهدین، رسانه ها و نماینده های کاندیدان بررسی می‌نماید. بعد از بررسی، صندوق ها، و سایر اجزای مندرج فقره (۱) این ماده قرنطین شده شامل روند شمارش شده و یا بنابر دلایل موجه از شمارش خارج می‌گردد.
۵. ناظر و کاندید می تواند بعد از ابلاغ تصمیم کمیسیون الی ۲۴ ساعت در رابطه به صندوق قرنطین شده، شکایت نماید. کمیسیون شکایات مکلف است در خلال ۴۸ ساعت به شکایت رسیدگی نموده و بنا بر دلایل موجه تصمیم نهایی اتخاذ نماید.

ماده چهارم:

(۱) کمیسیون به منظور رسیدگی به یک موضوع مشکوک و بررسی صحت و سقم فورمه‌های نتایج و گزارش‌های واصله انتخاباتی، از اطلاعات، منابع و دلایل که از روز انتخابات در دسترس کمیسیون قرار میگیرد، استفاده مینماید.

(۲) اطلاعات، منابع و دلایل که از روز انتخابات در دسترس کمیسیون قرار میگیرد، قرار ذیل بوده اما به آن محدود نمیشود:

۱. اصل فورمه نتایج؛
  ۲. عکس فورمه نتایج؛
  ۳. نقل فورمه نتایج، مگر اینکه علایم دستکاری و قلم‌خوردگی در آن به ملاحظه برسد؛
  ۴. فورمه دیجیتالی تکمیل شده به اساس اصل فورمه نتایج؛
  ۵. معلومات مندرج ژورنال محل رایدهی و شمارش آراء؛
  ۶. فهرست رای‌دهندگان؛
  ۷. گزارش های رسمی نیروهای امنیتی در خصوص تامین امنیت مرکز یا مراکز مشخص رایدهی و بازشماری آراء؛
  ۸. گزارش رسمی مرکز مدیریت عملیاتی کمیسیون مبنی بر بسته شدن و یا انتقال مراکز رایدهی در روز انتخابات؛
  ۹. گزارش مدیر مرکز، آمر ولسوالی و ریاست امور انتخاباتی ولایات با مسئولیت بعدی؛
  ۱۰. معلومات ثبت شده در ماشین های بایومتریک به شمول اوقات کاری ثبت ماشین های بایومتریک؛
  ۱۱. معلومات در مورد زمان و موقعیت گرفتن عکس فورمه نتایج محل توسط دستگاه ثبت بایومتریک؛
  ۱۲. اسناد و موارد که توسط افراد و نهادها در اختیار کمیسیون قرار می گیرد؛ و
  ۱۳. سایر موضوعات مطابق حالات و وضعیت پیش آمده در جریان انتخابات.
- (۳) چگونگی استفاده از اطلاعات، منابع و دلایل فوق، در طرز العمل مربوطه تنظیم میگردد.

اتخاذ تصمیم در مورد تفتیش یا بازشماری آراء

ماده پنجم:

(۱) تیم های موظف در مرکز ملی جمع بندی نتایج خریطه های محافظتی، فورمه های نتایج، فهرست رای‌دهندگان و سایر موضوعات دارای مشکل و گزارشهای مهم مرتبط به روز رایدهی و شمارش آراء را جهت حل مشکل و یا اطلاع دهی، به تیم مدیریت مرکز ملی جمع بندی نتایج راجع میکند.

(۲) تیم مدیریت مرکز ملی جمع بندی نتایج (NTC) از اطلاعات، منابع و دلایل مندرج فقره (۲) ماده چهارم این لایحه به منظور بررسی موضوعات راجع شده به این تیم، استفاده مینماید. در صورتی که با مراجعه به این

اطلاعات، موضوع حل نشود، تیم مدیریت موضوع بازشماری و تفتیش صندوق های رای را بررسی نموده و مطابق معیارها و طرزالعمل مربوطه عمل میکند.

(۳) تیم مدیریت مرکز ملی جمع بندی نتایج، مطابق طرزالعمل مربوطه، با در نظر داشت وضعیت خریطه های محافظتی، فورمه نتایج، فهرست رای دهندگان محل مربوط و گزارش های مهم جریان انتخابات، موضوع را بررسی نموده و حسب احوال قرار ذیل اقدام مینماید:

۱. در صورت که مطابق لایحه ویا طرزالعمل جمع بندی نتایج، رسیدگی به موضوع مستلزم تفتیش، بازشماری، تفتیش و بازشماری و یا ارجاع به جلسه کمیسیون باشد، آنها را دسته بندی نموده و جهت تأیید به جلسه کمیسیون پیشکش میکند.

۲. در صورت که موضوع در قانون، لایحه و طرزالعمل جمع بندی، طرزالعمل ها و سایر مصوبات کمیسیون پیش بینی نشده باشد، موضوع جهت تصمیم گیری به جلسه کمیسیون پیشکش شود.

(۴) کمیسیون با در نظر داشت لایحه و طرزالعمل جمع بندی نتایج، بعد از دریافت موضوع از جانب دارالانشاء و تیم مدیریت مرکز ملی جمع بندی نتایج، در زمینه تصمیم اتخاذ و جهت اجراءات به دارالانشاء و تیم مدیریت ارسال می کند:

۱. کمیسیون باتوجه به کمبود وقت؛ طی ۲۴ ساعت تصمیم اتخاذ نموده و به دارالانشاء ارسال می نماید.

۲. در صورت عدم تصمیم گیری از جانب کمیسیون در زمان ذکر شده در جزء ۱ این فقره، تیم مدیریت، از طریق دارالانشاء یکبار دیگر کتبا از کمیسیون تقاضا می نماید تا در زمینه تصمیم اتخاذ نماید.

۳. در صورت عدم تصمیم گیری از جانب کمیسیون طی مدت ۱۲ ساعت دیگر، تیم مدیریت، به اساس هدایت دارالانشاء، به استثنای حکم مندرج بند ۲ فقره (۳) این ماده، مطابق معیارهای مندرج طرزالعمل مربوطه اجراءات می نماید.

(۵) تیم مدیریت مرکز ملی جمع بندی نتایج بهسهم خویش، تصمیم کمیسیون را با بخش راجع کننده موضوع؛ شریک نموده و از تطبیق آن نظارت می کند.

(۶) کمیسیون حداقل ۲۴ ساعت قبل از اجرای تفتیش و بازشماری، فهرست صندوق های رای که مورد تفتیش و بازشماری قرار می گیرد با کمیسیون شکایات انتخاباتی شریک می نماید.

تفتیش

ماده ششم:

۱. تفتیش روند است که در آن کمیسیون بررسی های خویش را به اساس معیارهای از قبل تعیین شده در مورد خریطه های محافظتی، فورمه های نتایج، فهرست رای دهندگان، ژورنال و سایر اسناد مرتبط و صندوق های رای قرنطین شده، دارای مشکل و یا مشکوک و محتویات آن انجام داده و در مورد شامل و یا خارج ساختن تمام و یا برخی از آرای مربوط یک محل یا مرکز رای دهی از روند شمارش تصمیم اتخاذ می نماید.

۲. کمیسیون میتواند در نتیجه یافته های تفتیش، اسناد مرتبط رای دهی و شمارش آراء، صندوق های قرنطین شده یا دارای مشکل یک محل، مرکز یا یک ولایت انتخاباتی، خریطه های محافظتی، فورمه های نتایج، سایر اسناد مرتبط و صندوق های بیشتری را قرنطین و تحت تفتیش قرار دهد.

۳. تیم مدیریت مرکز ملی جمع بندی نتایج مراکز و محلات که باید خریطه‌های محافظتی، فورمه‌های نتایج، فهرست رای‌دهندگان، ژورنال محل و سایر اسناد مرتبط از قبیل معلومات بایومتریک، فورمه نتایج دیجیتلی و عکس فورمه نتایج و یا صندوق های رای آن تفتیش شود را مطابق تصمیم کمیسیون مشخص نموده و تیم های مشخص از کارمندان کمیسیون را جهت اجرای آن توظیف می‌نماید تا مطابق طرزالعمل‌های مربوطه، روند تفتیش آراء را اجراء نمایند.

۴. در صورتی که تفتیش و بررسی خریطه محافظتی، فورمه‌های نتایج (اصلی و عکس آن)، نتایج دیجیتلی، معلومات بایومتریک، فهرست رای‌دهندگان و ژورنال محل مشکل را برطرف نکند؛ صندوق‌های رای مطابق طرزالعمل مربوطه مورد تفتیش و بررسی قرار می‌گیرد.

بی اعتبار شناختن اوراق رای

ماده هفتم:

در جریان تفتیش یا بازشماری آراء، ورق رای در یکی از حالات ذیل بی اعتبار شده و در روند شمارش محاسبه نمی‌شود:

۱. ورق رای که غیر از ورق باشد که از جانب کمیسیون برای همان انتخابات، چاپ و توزیع شده است؛
۲. ورق رای که از کنده جدا نشده باشد؛
۳. ورق رای که فاقد تصدیق ثبت بایومتریک باشد.
۴. ورق رای دارای تصدیق بایومتریک که تصدیق آن خارج از وقت رایدی چاپ شده باشد؛
۵. ورق رای که فاقد مهر تایید کمیسیون باشد؛
۶. ورق رای که در آن بیش از یک کاندید نشانی شده باشد؛
۷. ورق رای که ضمن علامت نشانی شد، دارای نوشته های اضافی باشد؛
۸. ورق رای که سفید و بدون نشانی شد باشد؛
۹. ورق رای که در آن اراده رایدهنده تشخیص شده نتواند.
۱۰. ورق رای که در آن انتخاب اول تغییر کرده باشد، پاک شده و یا از بین رفته و گزینه دیگری نشانی شده باشد؛
۱۱. ورق رأی طوری پاره شده باشد که نشانی شد کاندیدی در آن تشخیص نگردد؛
۱۲. ورق رأی که سریت رأی در آن مراعات نشده باشد.

ابطال آرای یک کاندید

ماده هشتم:

(۱) آرای یک کاندید در یک محل یا مرکز رایدی در موارد ذیل باطل می گردد:

۱. استفاده از زور که باعث سلب آزادی یا مجروحیت شدید رای دهنده یا کارکن انتخاباتی گردد.
۲. در صورتیکه کاندید یا اقارب درجه اول وی مواد و صندوق های انتخاباتی را با استفاده از زور بگونه ای تصرف کند که سایرین نتوانند از آن استفاده نمایند.
۳. استفاده از سلاح ناریه یا چارحه بخاطر کسب منفعت یا مختل ساختن مراحل انتخابات.

۴. موجودیت مدارک اثباتیه مبنی بر پرداخت و دریافت رشوت.
۵. استفاده از تصدیق ثبت نام رای‌دهندگان اشخاص به طور دسته جمعی در غیاب صاحبان تصدیق ثبت نام.
۶. آرای کاندیدی که بعد از تاریخ معینه در تقویم انتخاباتی، از کاندیداتوری خود انصراف یا قبل از جریان رای‌دهی وفات نموده باشد یا اسم وی از طرف کمیسیون شکایات انتخاباتی از فهرست کاندیدان حذف شده باشد.
- (۲) احکام مندرج فقره (۱) این ماده باعث ابطال آرای سایر کاندیدان، درعین مرکز یا محل رأی دهی نمی گردد.

ابطال آرای یک محل

ماده نهم:

آرای یک محل در حالات ذیل باطل می‌گردد:

۱. در صورتیکه اوراق رأی (استعمال شده) در یک محل یا محلات و یا مرکز رأی‌دهی، بیشتر از تعداد رأی‌دهندگان شامل فهرست آن باشد، آرای مربوط به آن محل یا محلات و یا مرکز باطل می‌گردد. به منظور اثبات این امر تمام اسناد و مدارک مربوطه به شمول معلومات ماشین بایومتریک بررسی و بعد از آن در این مورد تصمیم اتخاذ می‌گردد.
۲. در صورت که مجموع آرای استعمال شده، استفاده نشده و ضایع شده یک محل رای‌دهی بیشتر از اوراق اختصاص یافته به آن محل باشد. به منظور اثبات این امر تمام اسناد و مدارک مربوطه به شمول معلومات ماشین بایومتریک بررسی و بعد از آن در این مورد تصمیم اتخاذ می‌گردد.
۳. در صورت که محل یا مرکز رای‌دهی از جانب کمیسیون مسدود اعلان شده باشد.
۴. در صورت که رای‌دهی در محل غیر از مراکز رای‌دهی تعیین شده از جانب کمیسیون صورت گرفته باشد.
۵. در صورت که شمارش آراء بدون هماهنگی با دفتر مرکزی کمیسیون، در محل دیگری غیر از محل رای دهی صورت گرفته باشد.
۶. اوراق رای‌دهی دارای نشانی شد یکسان، بیشتر از (۵۰) فیصد کل آرای استفاده شده باشد.
۷. سر صندوق رای دهی باز و یا صندوق عمداً تخریب شده باشد طوریکه خریطه مربوطه (B2) داخل آن نیز به نحوی تخریب شده باشد و اوراق از آن خارج و یا در آن داخل شده بتواند.
۸. دریافت گزارش معتبر از مداخله اشخاص غیرمسئول در جریان روند انتخابات در داخل مرکز و یا محل رای دهی.
۹. هرگاه در نتیجه تفتیش یا بازشماری، ثابت شود که صندوق رای‌دهی، از همان نوع نباشد که برای انتخابات ریاست جمهوری تعیین شده است.
۱۰. در صورتیکه هیچ ورق رای‌دهی داخل صندوق نباشد.
۱۱. در صورتیکه تمام اوراق رای یک صندوق فاقد تصدیق ثبت بایومتریک باشد در صورتیکه فهرست رای‌دهندگان، همان فهرست مرتبه کمیسیون نباشد و یا سفید باشد ولی در ورق نتایج، آرا درج شده باشد. و معلومات بایومتریک اشخاص نیز ثبت نشده باشد.

۱۲. سایر موارد که کمیسیون آرای یک محل یا مرکز رایدهی را با دلایل و مدارک خلاف قانون، لوایح و طرز العمل‌ها تشخیص دهد.

شفافیت

ماده دهم:

۱. کمیسیون با در نظر داشت حکم ماده ۱۳ لایحه صدور اعتبارنامه (مصوب فیصله نامه شماره ۳۶-۱۳۹۸ مورخ ۸ جوزای ۱۳۹۸ کمیسیون) تدابیر را اتخاذ مینماید که ناظرین، مشاهدین و گزارشگران دارای کارت شناسائی بتوانند، بدون دخالت در پروسه تفتیش و بازشماری آراء، جریان بازشماری و تفتیش را مورد نظارت و مشاهده قرار داده و هر گونه تخلف از قوانین و مقررات را گزارش نمایند.
۲. یک تن از نمایندگان کمیسیون شکایات انتخاباتی که جهت حصول اطمینان از شفافیت روند تفتیش و بازشماری توظیف گردیده اند، باید در جریان تفتیش و بازشماری هر صندوق رای دهی حضور داشته باشند.
۳. بنابه هر دلیل اگر نمایندگان کمیسیون شکایات انتخاباتی در جریان تفتیش و بازشماری آراء حضور نمی‌یابند، کمیسیون روند تفتیش و بازشماری را ادامه می‌دهد.

اتخاذ تدابیر برای حفظ اسناد برای پیش‌برد تفتیش

ماده یازدهم:

کمیسیون در طرز العمل تفتیش و بازشماری آراء تدابیر را اتخاذ مینماید تا اسناد که برای پیش‌برد تفتیش مورد استفاده قرار میگیرد (خریطة های محافظتی، فورمه نتایج، فهرست رایدهندگان چاپی، معلومات ماشین بایومتریک، ژورنال محل، صندوق های حاوی اوراق رای و محتویات آن، چک لست تفتیش و سایر اسناد ضروری)، بطور مصئون نگهداری شده و در دسترس افراد غیرمسئول و یا به منظور استفاده فراقانونی مورد استفاده قرار نگیرد.

بازشماری آراء

ماده دوازدهم:

۱. بازشماری آراء روند است که طی آن تمام و یا برخی از صندوق های رای که روند شمارش آراء آن مورد اعتراض قرار گرفته یا مطابق معیارهای معینه مستلزم بازشماری دانسته شده اند، به دستور کمیسیون یا کمیسیون شکایات انتخاباتی، از جانب کمیسیون مجدداً شمارش شده و آراء دقیق هر کاندید و سایر معلومات مورد نیاز، در فورمه نتایج جدید از قبل آماده شده درج میگردد.
۲. در صورتی که در جریان تفتیش برملا گردد که در میان آراء یک کاندید، آراء کاندیدان دیگر و اوراق باطل، ضایع شده و یا سفید نیز حساب شده، اوراق آن محل بازشماری می‌گردد.
۳. تیم مدیریت مرکز ملی جمع بندی نتایج (NTC) مراکز و محلات که باید صندوق های رای آن بازشماری شود را مطابق تصمیم کمیسیون مشخص نموده و تیم های مشخص از کارمندان کمیسیون را جهت اجرای آن توظیف می‌نماید تا مطابق طرز العمل های مربوطه، روند بازشماری آراء را اجراء نمایند.

(۱) کمیسیون فرم خاصی را برای بازشماری آراء طراحی نموده و قبل از انتخابات چاپ میکند. این فرم ها در پنج نسخه، یک اصل و چهار نقل ترتیب شده و باید علاوه بر داشتن مشخصات اصل فرم نتایج (به استثنای موارد غیرضروری)، حداقل دارای مشخصات ذیل باشد:

۱. ذکر عنوان فرم بازشماری آراء؛
  ۲. سریال نمبر مخصوص که نوع انتخابات و ولایت را مشخص نموده و دارای محل خاصی برای درج کد مرکز و محل رایدهی باشد؛
  ۳. شماره مسلسل که تعداد فرم های نتایج بازشماری ارسال شده در هر ولایت را مشخص نماید؛
  ۴. محل امضای رئیس دفتر ولایتی و مهر دفتر ولایتی کمیسیون.
- (۲) فرم نتایج بازشماری، صرف در صورت موجودیت فیصله کمیسیون ویا کمیسیون شکایات انتخاباتی مبنی بر بازشماری ویا تفتیش، از جانب رئیس دفتر ولایتی مربوطه در دسترس تیم های موظف کمیسیون قرار داده میشود.

(۳) ریاست تکنالوژی معلوماتی سیستم (دیتابیس) آنلاین را ایجاد می کند، تا به محض اختصاص فرم نتایج بازشماری برای بازشماری یک محل، قبل از آغاز بازشماری اوراق صندوق آن محل، مشخصات و معلومات کامل فرم نتایج بازشماری اختصاص داده شده به آن محل، از سوی رئیس دفتر ولایتی در دیتابیس مذکور درج گردد و این معلومات غیر قابل تغییر باشد. این دیتابیس در سطح دفتر مرکزی کمیسیون قابل نظارت بوده و مطابق طرزالعمل مربوطه، فرم نتایج بازشماری مواصلت ورزیده در مرکز ملی جمع بندی نتایج قبل از طی مراحل با این سیستم و مصوبه مربوطه کمیسیون مطابقت داده شود.

(۴) صرف آن عده فرم های بازشماری آراء در مرکز ملی جمع بندی نتایج طی مراحل میگردد که مطابق حکم این ماده چاپ شده و در اختیار تیم های موظف قرار گرفته باشد.

(۵) دفاتر ولایتی از توزیع فرم بازشماری آراء و ثبت نتایج بازشماری و تفتیش در این فرم ها مسئول میباشند.

(۶) دفاتر ولایتی گزارش فرم های بازشماری استفاده شده را همراه با فیصله کمیسیون ویا کمیسیون شکایات مبنی بر بازشماری آراء، به دفتر مرکزی ارسال میکنند. فرم های نتایج که مشخصات و معلومات آن در دیتابیس و گزارش شامل نباشد، در مرکز ملی جمع بندی نتایج طی مراحل نگردیده و راجع کنندگان این فرم ها مورد بازپرس قرار میگیرد.

(۷) فرم نتایج بازشماری در یک نسخه اصلی و چهار نقل آن ترتیب شده و پس از اتمام بازشماری بلا معطلی در حضور هیئت موظف و ناظرین و مشاهدین و نماینده کمیسیون شکایات انتخاباتی از جانب مسئول محل/مرکز بازشماری یا تفتیش و رئیس دفتر ولایتی، و ناظرین و مشاهدین امضاء و مهر شده و بعد از امضاء و مهر قرار ذیل اجراءات میشود:

۱. اصل فرم نتایج جهت طی مراحل به دفتر مرکزی کمیسیون ارسال میگردد.
  ۲. یک نقل آن در داخل صندوق رایدهی گذاشته میشود؛
  ۳. یک نقل آن به نماینده موظف کمیسیون شکایات سپرده میشود.
  ۴. یک نقل آن در محل بازشماری آراء نصب میشود.
  ۵. یک نقل آن به نماینده کاندید دارای بیشترین رای در همان محل سپرده میشود.
- (۸) از عین فرم های بازشماری به اساس فیصله کمیسیون و کمیسیون شکایات انتخاباتی استفاده صورت میگیرد

(۹) سایر موضوعات مربوط به فورمه بازشماری در طرزالعمل مربوطه تنظیم میگردد.

نتایج دیجیتلی و عکس فورمه نتایج بازشماری:

ماده چهاردهم:

۱. برای انتقال نتایج دیجیتلی بازشماری و عکس فورمه نتایج بازشماری از دفتر ولایتی به دفتر مرکزی کمیسیون تدابیر لازم اتخاذ می گردد.
  ۲. فورمه نتایج دیجیتلی بازشماری باید متفاوت از فورمه نتایج دیجیتلی روز انتخابات باشد.
  ۳. برای انتقال نتایج دیجیتلی و عکس فورمه نتایج بازشماری، ماشین بایومتریک مطابق طرزالعمل تخصیص می یابد.
- تیم مؤلف پس از درج نتایج بازشماری در فورمه نتایج مربوطه، مطابق طرزالعمل؛ نتایج را در فورمه نتایج دیجیتلی درج، عکس فورمه نتایج را اخذ و به دفتر مرکزی ارسال می نماید.

تثبیت رای دهندگان که بیشتر از یکبار رای داده اند

ماده پانزدهم:

۱. تمام آرای تکراری باطل می باشد.
۲. سیستم (دیتابیس) به اساس معلومات بایومتریک، افراد را که بیشتر از یکبار رای داده اند، تشخیص و فهرست آنها ترتیب نماید. کمیسیون فهرست این افراد را منحنی ارتباط با کمیسیون شکایات انتخاباتی شریک میکند.
۳. در صورتی که به اساس معلومات بایومتریک آرای تکراری تثبیت گردد، کمیسیون صرف فهرست بارکدهای آرای تکراری (به منظور حفظ سرت رای) را جهت شناسایی و ابطال آن مطابق طرزالعمل مربوطه ترتیب می نماید. و به منظور شناسایی و ابطال از طریق بازشماری مطابق طرزالعمل مربوطه به دفاتر ولایتی ارسال می نماید. ترتیب فهرست، شناسایی و باطل نمودن آرای تکراری نباید سرت رای را از بین ببرد.

محل تفتیش و بازشماری آراء

ماده شانزدهم:

تفتیش و بازشماری آراء در دفاتر ولایتی کمیسیون (به شمول گدامها و سایر محلات مربوط به دفتر ولایتی) و یا دفتر مرکزی اجراء می گردد. اجرای تفتیش در خارج از دفتر مرکزی و یا دفتر ولایتی کمیسیون، ممنوع و فاقد اعتبار میباشد، مگر اینکه کمیسیون طی فیصله نامه رسمی محلی دیگری را برای اجرای تفتیش و بازشماری آراء تعیین نماید.

چک لیست تفتیش و بازشماری آراء

ماده هفدهم:

۱. کمیسیون به منظور حصول اطمینان از اجرای درست تفتیش و بازشماری آراء، چک لیست تفتیش و چک لیست بازشماری آراء را مطابق طرزالعمل ترتیب می کند. تمام موضوعات مهم (کود مرکز و محل، معیارهای تفتیش و

- بازشماری، اسم و امضای مسئول تیم تفتیش، اسم و امضای نماینده کمیسیون شکایات انتخاباتی، تاریخ و محل، ناظر و مشاهد و سایر موارد ضروری) در چک لیست گنجانیده می‌شود.
۲. کمیسیون و کمیسیون شکایات انتخاباتی در فیصله نامه های شان دلایل و موارد تفتیش، بازشماری ویا تفتیش و بازشماری محل یا محلات رایدهی را صراحتاً و بطور مشخص بیان میکنند.
۳. تیم های مؤلف کمیسیون مکلف اند تا مطابق حکم فیصله نامه کمیسیون و یا کمیسیون شکایات انتخاباتی محلات مدنظر را صرف بازشماری، تفتیش و یا تفتیش و بازشماری نموده و از اجراء اضافی و خودسرانه جداً خودداری نمایند.
۴. ریاست پلان و پالیسی در هماهنگی با ریاست تکنالوژی معلوماتی، مطابق لوائح و طرزالعمل های مربوطه چک لیست های بازشماری و تفتیش را ترتیب میکند. این چک لیست ضم طرزالعمل تفتیش و بازشماری بعد از تایید کمیسیون نهایی میباشد.

مدیریت روند تفتیش و بازشماری آراء و اجرای آن

ماده هجدهم:

۱. دارالانشا مسئولیت طرح پلان تفتیش و بازشماری آراء، هماهنگی از اجرای تفتیش و بازشماری، پیشنهاد تعیین تیم های تفتیش و ترتیب گزارش آنرا به عهده دارد. پلان تفتیش و بازشماری آراء بعد از تایید کمیسیون قابل اجرا می‌باشد.
۲. تفتیش و بازشماری آراء هر محل توسط تیم متشکل از کارکنان کمیسیون اجرا میشود. چگونگی تعیین تعداد تیم ها و کارکنان آن در طرزالعمل مربوطه تعیین میشود.
۳. در صورتیکه تصمیم تفتیش و بازشماری از سوی کمیسیون شکایات انتخاباتی اتخاذ شده باشد، تفتیش و بازشماری از سوی تیم مؤلف کمیسیون با حضور داشت نمایندگان کمیسیون شکایات انتخاباتی اجراء شده و چک لیست مربوطه مطابق طرزالعمل خانه پری می‌گردد.
۴. روند تفتیش و بازشماری آراء و طی مراحل چک لیست و نتایج آن، از جانب کمیسیون نظارت می‌شود.
۵. ناظرین، مشاهدین و نمایندگان کمیسیون شکایات انتخاباتی می‌توانند از روند تفتیش و بازشماری آراء نظارت و مشاهده به عمل آورند.

تطبیق نتایج تفتیش و بازشماری آراء

ماده نهم:

۱. برای تطبیق نتایج تفتیش و بازشماری آراء دیتابیس خاص ایجاد گردیده و چک لیست های تفتیش و بازشماری آراء در آن ثبت میگردد. دیتابیس تفتیش و بازشماری آراء به گونه ای طراحی میشود که بعد از ثبت معلومات چک لیست تفتیش و بازشماری آراء، مطابق معیارهای از قبل تعیین شده، زمینه تصمیم گیری در مورد اعتبار بخشیدن و یا باطل نمودن آراء محل یا کاندید یا کاندیدان مشخص فراهم گردد.

۲. دارالانشای کمیسیون بعد از ثبت چک لسته‌های تفتیش و بازشماری آرا در دیتابیس، گزارش آنرا که توسط دیتابیس ترتیب میشود، جهت بحث و تصمیم‌گیری به جلسه کمیسیون ارایه میکند.
۳. کمیسیون گزارش تفتیش و بازشماری آرا را بررسی نموده و با درنظرداشت معیارهای قانونی و مصوبات کمیسیون، تصمیم اتخاذ مینماید.
۴. دارالانشا تصمیم کمیسیون را تطبیق و نشر نموده و در این خصوص نزد کمیسیون مسئول میباشد. نتایج و یافته‌های تفتیش و بازشماری در سیستم ثبت شده و بر نتایج انتخابات اثرگذار می‌باشد.
۵. تمام روند تفتیش و بازشماری آراء مطابق این لایحه و طرزالعمل مربوطه باید قبل از اعلان نتایج نهایی انتخابات نهایی گردد.

مطابقت لوایح و قوانین

ماده بیستم:
هیچ یک از احکام این لایحه در مغایرت با احکام قوانین نافذه تعبیر و تفسیر شده نمی‌تواند. در صورت مغایرت، احکام قوانین مربوطه قابل اجراء می‌باشد.

انفاذ

ماده بیست و یکم:
این لایحه از تاریخ تصویب نافذ و نشر گردد.

